

01. GERÇEK (TEMEL / İLK) ANLAM

Kod: Zihinde uyandırılan ilk temel anlamdır (Sözlükteki 1. madde).

Örn: "Soğuk sudan boğazı şişmişti.", "Kütüphanenin perdesi havalandı."

03. MECAZ ANLAM

Kod: Sözcük tek başına mecaz olmaz, CÜMLEDE KILIK DEĞİŞTİRİR!

Örn: "Bize karşı oldukça soğuk davrandı.", "Tatlı sözlerle gönül aldı."

05. SOMUT ANLAM

Kod: 5 duyu organımızdan en az biriyle algılanabilen varlıklar.

Örn: Rüzgâr, ses, ılık, koku, soğuk su.

07. SOMUTLAŞTIRMA (TYT FAVORİSİ)

Taktiği: Soyut kavramı görünür yapmak için somut nesneyle anlatma.

Örn: "Yürek ister bu iş!" (Cesaret -> Yürek organı), "Aşk bir alevdir."

09. EŞ ANLAMLI (ANLAMDAŞ)

Kod: Yazılışları farklı, anlamları birebir aynı sözcükler.

Örn: Cevap=Yanıt, Öğrenci=Talebe, Akıl=Us, Sınav=İmtihan.

11. EŞ SESLİ (SESTEŞ)

Kod: Yazılışları aynı, anlamları tamamen farklı olanlar (Yüz, Yaz).

Hap Bilgi Tuzağı: Şapkalı (^) sözcükler (Kar/Kâr, Hala/Hâlâ) sesteş DEĞİLDİR!

13. GENEL ANLAM

Kod: Ortak nitelikteki birden fazla varlığı kapsayan sözcük.

Örn: Canlı (Kuşa göre genel), Varlık (Cansızla göre genel).

15. YANSIMA SÖZCÜK

Kod: Doğadaki seslerin taklidiyle oluşan kelimeler (Işık yansıma değildir!).

Örn: Pat, çat, güm, miyav, şırıl şırıl, melemek.

17. DEYİMLER

Kod: Kalıplaşmış, mecaz anlamı söz öbekleridir (Değiştirilemez!).

Örn: Gözden düşmek, Göze girmek, Etekleri tutuşmak.

19. AD AKTARMASI (MECAZİMÜRSEL)

Kod: Benzetme amacı gütmeyen bir sözcüğü diğeri yerine kullanma.

İç-Dış: Tencere kaynıyor; Parça-Bütün: Usta kalemler; Yer-İnsan: Tüm sınıf.

21. DOLAYLAMA

Kod: Tek sözcükle anlatılacak kavramı birden fazla sözcükle anlatma.

Örn: Kaleci->File bekçisi, Kıbrıs->Yavru vatan, Kömür->Kara elmas.

23. DUYU AKTARMASI

Kod: Bir duyuya ait kavramın başka duyuya aktarılmasıdır.

Örn: Tatlı ses (Tatma->İşitme), Sıcak gülüş (Dokunma->Görme).

25. ANLAM DARALMASI & GENİŞLEMESİ

Kod: Oğul (Eskiden tüm çocuklarken sadece erkek oldu -> Daralma).

Örn: Alan (Meydan iken saha/branş oldu -> Genişleme).

27. KİNAYE

Kod: Hem gerçek hem mecaz anlama gelip asıl kastedilenin mecaz olması.

Örn: "Ateş düşmeyen yer bilmez."

29. ZAMANA MEYDAN OKUMAK

Kod: Sınavlarda en çok çıkan söz öbeği anlamı: Kalıcı olmak, evrenselleşmek.

Örn: Aynaya bakmak -> Öz eleştirisi yapmak.

02. YAN ANLAM (YAKIŞTIRMACA)

Kod: Organ-nesne benzetmesi; gerçek anlamdan tamamen kopmaz!

Örn: Masanın gözü, ayakkabının burnu, dağın eteği.

04. TERİM ANLAM

Kod: Bilim, sanat, spor, edebiyat ve meslek alanına özgü özel kavramlardır.

Örn: Tiyatro (Perde), Müzik (Nota), Matematik (Açı), Spor (Penaltı).

06. SOYUT ANLAM

Kod: 5 duyu organıyla algılanamayan, zihinsel/duygusal kavramlar.

Örn: Sevgi, rüya, umut, akıl, cesaret, keder.

08. SOYUTLAŞTIRMA

Taktiği: Somut bir sözcüğün mecazlaşarak soyut anlam kazanmasıdır.

Örn: "Bu çocukta hiç yol yok." (Yol -> Yöntem/Edep).

10. ZIT (KARŞIT) ANLAMLI

Kod: Anlamca birbirinin tam tersi olan sözcüklerdir.

Hap Bilgi Tuzağı: Gelmek - Gelmemek zıt değil OLUMSUZLUKTUR! (Gelmek-Gitmek zıttır).

12. ÇOK ANLAMLIILIK (POLİSEMİ)

Kod: Kelimenin cümleye göre yan ve mecaz anlamlar kazanması.

Örn: "Tutmak": Balık tutmak / Ev tutmak / Takım tutmak.

14. ÖZEL ANLAM

Kod: Kapsamı daha dar, tekil bir varlığı karşılayan sözcük.

Örn: Serçe (Kuşa göre özeldir).

16. İKİLEMELER

Kod: Anlamı güçlendirmek için kalıplaşan söz çiftleri.

Örn: Şırıl şırıl, eğri büğrü, mırın kırın, çoluk çocuk.

18. ATASÖZLERİ

Kod: Deneyime dayanan, genel kural ve öğüt veren tamamlanmış yargı.

Örn: Damlaya damlaya göl olur, Sakla samanı gelir zamanı.

20. KARŞITLIK (TEZAT SANATI)

Kod: Zıt duygu ve fikirlerin düşünsel olarak bir arada işlenmesidir.

Örn: "Ağlarım hatıra geldikçe güldüklerimiz."

22. GÜZEL ADLANDIRMA

Kod: Korkutucu/hüzünlü kavramları sevimli/kibar söylemektir.

Örn: Verem->İnce hastalık, Ölüm->Son yolculuk, Kör->Görme engelli.

24. ANLAM AKTARMASI

Kod: İnsandan doğaya (Dağın sırtı) / Doğadan insana (Pişkin adam) aktarım.

Örn: Ayakkabının dili, sert mizaç.

26. ARGO & ARKAİK SÖZCÜKLER

Kod: Argo (Özel zümre dili: Racon); Arkaik (Eskimiş kelimeler: Yey, Us).

Örn: Cümlede özel/eskil kullanım.

28. ALTI ÇİZİLİ SÖZ ÖBEĞİ TAKTİĞİ (TYT 1-2)

Kod: Asla tek başına okuma! Cümlelerin bütünüyle anlam kazanır.

Örn: Kendi patikasında yürümek -> Özgün olmak, taklit etmemek.